

CENTRALNA/SREDIŠNJA HARMONIZACIJSKA JEDINICA
ЦЕНТРАЛНА ХАРМОНИЗАЦИЈСКА ЈЕДИНИЦА

Izmjena Međunarodnih standarda unutarnje revizije

Globalni institut unutarnjih revizora (*The Institute of Internal Auditors - The IIA*) u ožujku 2023. godine objavio je nacrt predloženih novih Međunarodnih standarda unutarnje revizije (Međunarodni standardi), na svojoj zvaničnoj stranici (www.theiia.org), pod nazivom „**Globalni standardi unutarnje revizije – 2023 Nacrt za javnu raspravu**“ i pozvao javnost na dostavljanje povratnih informacija.

Navedeni nacrt Globalnih standarda unutarnje revizije (*Standardi*) predstavlja ključni rezultat višegodišnjih aktivnosti koje je proveo Globalni institut unutarnjih revizora u cilju ažuriranja i unapređenja Međunarodnog okvira profesionalne prakse unutarnje revizije (*The IIA's International Professional Practices Framework – IPPF*), kao konceptualnog okvira koji objedinjuje standarde i smjernice na kojima se temelji profesija unutarnje revizije i uređuje način njenog funkcioniranja.

Sukladno objavljenom pozivu za javnu raspravu Globalnog instituta unutarnjih revizora, Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine (SHJ MFiT BiH) uputila je početkom travnja 2023. godine poziv svim unutarnjim revizorima u institucijama BiH da sudjeluju u razmatranju i kreiranju novih Međunarodnih standarda unutarnje revizije. Do roka za dostavu povratnih informacija, 15.05.2023. godine, SHJ MFiT BiH nije zaprimila nijedan prijedlog, niti komentar od jedinica unutarnje revizije i unutarnjih revizora, na temelju čega se može prepostaviti da unutarnji revizori u institucijama BiH nemaju primjedbi na pripremljeni prijedlog teksta novih Standarda.

Također, imajući u vidu njihov mandat, pozvali smo središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija Republike Srpske, Federalnog ministarstva financija i Direkcije za financije Brčko distrikta da sudjeluju u razmatranju i kreiranju novih Međunarodnih standarda za unutarnju reviziju.

Kao najbitnije elemente predloženih izmjena Standarda, za koje smatramo da su veoma dobar temelj za daljnji razvoj unutarnje revizije, možemo navesti sljedeće:

- Novi Standardi predloženi su u znatno sveobuhvatnijoj formi u pogledu njihovog sadržaja u odnosu na važeće, što značajno olakšava njihovo razumijevanje, a time i primjenu. U novim standardima sadržano je svih pet obvezujućih elemenata važećeg Međunarodnog okvira profesionalne prakse unutarnje revizije:
 - misija unutarnje revizije,
 - definicija unutarnje revizije,

- ključni principi za profesionalnu praksu unutarnje revizije,
 - etički kodeks za unutarnje revizore i
 - Međunarodni standardi unutarnje revizije.
- Također, u novim Standardima dodan je i sadržaj jedne od važećih smjernica koja je, iako nema obavezujući karakter, neizostavan dokument za dosljednu primjenu Standarda unutarnje revizije. Riječ je o Vodičima za primjenu (*Implementation Guidance*) koji ne samo da pružaju detaljna pojašnjenja svakog standarda, nego pružaju i pojašnjenja o pristupu unutarnje revizije i metodologiji rada, kao i razmatranja o specifičnostima ove profesije. Vodiči za primjenu obuhvataju i prakse u radu unutarnje revizije, kao i pitanja specifična za djelatnost i vrste revizijskog angažmana, što značajno doprinosi posebice u segmentu potvrde primjene standarda.
 - Uključivanje ovih smjernica u Standarde predstavlja značajan iskorak u pravcu sveobuhvatnosti, boljeg razumijevanja i olakšane primjene standarda.
 - Predloženo je da se izmjeni naziv trenutno važećih Standarda. Umjesto sadašnjeg naziva „Međunarodni standardi za profesionalnu praksu unutarnje revizije“ predložen je naziv „Globalni standardi unutarnje revizije“.
 - Postojeća struktura Standarda značajno je promijenjena. Umjesto dosadašnje podjele na dvije temeljne kategorije: „Standardi karakteristika“, koji postavljaju zahtjeve u pogledu organizacijske uspostave funkcije unutarnje revizije unutar organizacije i zahtijevanih kompetencija pojedinaca koji vrše funkciju unutarnje revizije, i „Standardi izvođenja“, koji opisuju način izvođenja revizijskih angažmana i osiguravaju kriterije na temelju kojih se može mjeriti učinak usluga, novi Standardi strukturirani su na sljedeći način:
 - Sastoje se od pet osnovnih cjelina – domena, a to su: *Domen I – Svrha unutarnje revizije, Domen II – Etika i profesionalizam, Domen III – Upravljanje organizacijom funkcije unutarnje revizije, Domen IV – Upravljanje funkcijom unutarnje revizije i Domen V – Obavljanje poslova unutarnje revizije;*
 - Za svaki domen vezuju se odgovarajući principi, njih ukupno 15, koji opisuju suštinske elemente unutarnje revizije i služe kao temelj za Standarde unutarnje revizije;
 - Standardi su razvrstani unutar pripadajućih domena i principa;
 - U okviru svakog standarda sadržan je i dio koji pruža opće i poželjne prakse za primjenu zahtjeva navedenih u svakom standardu od strane onih koji su obvezni isti primjenjivati. Sadržan je i dio u kojem su navedeni primjeri kojima se dokazuje i potvrđuje da su zahtjevi predmetnog standarda primjenjeni;
 - Važeći standardi implementacije, koji se odnose na usluge uvjeravanja i savjetodavne usluge, ugrađeni su u sam tekst "osnovnog" standarda kojem pripadaju i nisu izdvojeni kao posebni standardi;
 - Brojčani sustav označavanja standarda u potpunosti je izmijenjen;
 - Smatramo važnim naglasiti da su u predloženim Standardima prvi put istaknute neke od zajedničkih karakteristika javnog sektora.
 - Jedna od novina u predloženim Standardima je i ta da je jasno navedena uloga i odgovornost menadžmenta organizacije u upravljanju funkcijom unutarnje revizije.

Očekuje se da će zvaničan tekst Globalnih standarda unutarnje revizije biti objavljen nakon što budu okončane aktivnosti u svezi s javnom raspravom o Nacrtu predloženih Standarda i razmatranje povratnih informacija od strane Globalnog instituta unutarnjih revizora, a to je kraj 2023. godine.

Sukladno ustaljenoj praksi i procedurama Globalnog instituta unutarnjih revizora, očekuje se i da će novi Globalni standardi unutarnje revizije stupiti na snagu početkom 2025. godine.

Sarajevo, 21.06.2023. godine

RAVNATELJ
Središnje harmonizacijske jedinice
Ministarstva financija i trezora BiH

Mr. Vladimir Stanimirović, v.r.